

3:31-33 Nevuchadnezzar's letter

1. Abarbanel Maayan 6, Tamar 5 (pg. 317-318)

והוא חשב בלבו לבטל הגזירה העליונה ההיא ולסדר עניני מלכיות הארץ באופן שיהיו נכנעים ומשועבדים לו ולזרעו לעולם... ומפני הגאווה ההוללת הזאת נגזר עליו לטרדו מבני אדם וללכת כעיר פרא בין החיות...

He thought that he would erase the heavenly decree and arrange the earthly empires such that they would be humbled and enslaved before him and his seed forever... Due to this empty arrogance, it was decreed that he would be chased from human society, to travel like a wild donkey among the beasts...

2. Ibn Ezra to 4:3

יספר כל המעשה שעבר ונכתב ככה בעבור כבוד דניאל שכתב המלך ככה לכל מדינות מלכותו ותפארת גדולה היתה לישראל
It tells the entire story that happened, and it was written thus [here] in honour of Daniel, for the king wrote thus to all of the lands of his reign, and it was a great source of splendour for Israel.

4:1-15 The Dream

3. Abarbanel Maayan 6, Tamar 4 (pg. 316)

'במאמר קדישין' שהוא ישראל כי זאת היתה שאלתם ובקשתם לפני האלקים לתת נקמתם בנ"ג
[Or] 'the statement of holy ones' is Israel, for this was their request before Gd, to avenge them upon Nevuchadnezzar

Of Kings and Trees

4. Examples: Shoftim 9, Yechezkel 31

5. Abarbanel Maayan 6, Tamar 5 (pg. 318)

והראו לו שהאדם עץ השדה ושהוא היה כאותו אילן הגדול והגבוה והיפה אבל צומח הווה נפסד בהכרח
They showed him that man is a tree of the field. He is like that great, tall, beautiful tree, which must grow, exist, and then be destroyed.

4:16-25 The Interpretation

6. Midrash, Shemot Rabbah 30:24

מי שדורש המקרא הזה עושה לדניאל מטיח דברי' כלפי מעלה שאמר לנבוכדנצר מרי חלמא לשנאך, אין שונאו בעולם יותר מן הקב"ה שהחריב את ביתו והגלה את בניו, ועוד גם ישראל היו שונאיו והיה מקלל אותן, אלא נתן דניאל לבו כנגד הקב"ה ואמר מרי שבשמים הבא את החלום לשונאך זה

One who analyzes this verse [as it is written] makes Daniel a blasphemer for saying to Nevuchadnezzar, "My master, may this dream be for your enemies." Nevuchadnezzar had no greater enemy in this world than Gd, for destroying His house and exiling His children! Further, the Jews were his enemies, and so Daniel was now cursing them! Rather, Daniel turned his heart toward Gd, saying, "My Master in Heaven, bring this dream upon this enemy of Yours."

7. Seven – Melachim I 6:38

8. Rashi to 4:24 (based on Midrash Tanchuma Mishpatim 4)

ומה ראה דניאל להשיא עצה טובה לנבוכדנצר ראה ישראל עניים שפלי גולה מחזירין על הפתחים והשיאו עצה לחננם אמר לו עניים אלו שהגליתם רעבים הם פרנסם וכן עשה פתח אוצרותיו והיה מפרנסם כל י"ב חדש

What moved Daniel to give this good advice to Nevuchadnezzar? He saw the Jews, poor, lowly in their exile, going from door to door, and he advised Nevuchadnezzar to aid them. He said, "These paupers you exiled are hungry; support them!" And so Nevuchadnezzar did, opening his stores and supporting them for twelve months.

9. Abarbanel Maayan 6, Tamar 4 (pg. 317)

אם היתה הגזרה עבור גאותו הנה אם יכנע לעבוד השפלים ממנו והם העניים תסור זאת הגזירה
Were the decree for his arrogance, then if he would serve lowlier people, the needy, then the decree would vanish.

Nevuchadnezzar's fate

10. Abarbanel Maayan 6, Tamar 4 (pg. 316)

בהיות האדם אמצעי בין השכלים הנבדלים ובין הבעלי חיים הבלתי מדברים כפי השכלתו, כאשר התגאה ויצא ממחיצתו ואמר אדמה לעליון היה מענשו שלא לבד יבצר ממנו מה שביקש והוא לעלות למדרגת עליונים אבל גם מה שהיה לו ראשונה שהיה במדרגה ממוצעת לא ישאר בו

Man is intermediate, his intellect situated between the lofty intellects and the mute creatures. When he became arrogant and he left his space, saying (Isaiah 14:14), "I will be like the higher beings," his punishment was not only that his goal of ascending to the levels of the higher ones was kept from him, but also that the intermediate state he had originally occupied no longer remained to him.

11. Midrash Tanchuma Mishpatim 4

פתח אותו רשע אוצרותיו וחלק להם י"ב חדש לאחר י"ב חדש שכח אותו רשע את החלום והתחיל לטייל על פלטרין שלו שמע קול המון צעקת העניים לפני אוצרותיו אמר לעבדיו מה קול זה שאני שומע, אמרו לו העניים שהגלית תובעים פרנסתם, מיד נכנס בו עין רעה, ענה מלכא ואמר "הלא דא היא בכל רבתא די אנה בניתה לבית מלכו בתקף חסני וליקר הדרי" (ד:כז) אמר אילולי בית הממון שלי מהיכן אני בונה המדינה הזו כולה? צוה ופסק להם שנאמר (ד:כח) "עוד מלתא בפום מלכא וגו'" אמר ליה הקב"ה רשע מי גרם לך שלוה כל אותן י"ב חדש? הלא הצדקה שעשית! ומה אומות העולם כך [נענשים על קמצנות] ישראל על אחת כמה וכמה...

The wicked one opened his stores and distributed to the people for twelve months. After twelve months, the wicked one forgot the dream. He began to stroll atop his palace, where he heard the cries of the poor masses before his [still open] stores. He asked his servants, "What is this sound I hear?" They said, "The paupers you exiled are demanding their support." A stingy eye entered him, and the king replied (4:27), "This is great Babylon, which I built to house a palace, with my strength and my glory!" He said, "Without my stores, how could I build up this entire land?" He decreed that the aid be halted, as the text continues, "The word was still in the king's mouth, etc."

Gd said to him, "Wicked one! What caused your peace all twelve months? It was the tzedakah you practiced!" And if this happens to the nations [for stinginess], how much more so for Israel.

12. Abarbanel Maayan 6, Tamar 5 (pg. 320)

והיה אמתת זה שגברה בו על דרך הפלא פתאום מרה שחורה בשיעור מופלג שהוא מעצמו היה מואס בני אדם ובורח מהם ושוכן במדברות והיה מואס מאכלי המלכים והיכליהם מטות זהב וכסף ובוחר ללכת יחידי מתנכר לרגלו בשדה כל היום וכל הלילה עד שחשך זיוו ותוארו ושערו וצפרניו גדלו מאד והיה מאכלו עשב השדה כמו הבעלי חיים כי כן יאכלו הולכי מדברות בהיותם יחידים מתבודדים. וגם לבו שהיה מקודם לב חכם בחליו ותגבורת השחורה בו מלב האנשים נשתנת לפי שלא היה לבו ומחשבותיו כבן אדם ולא כ"ש כמלך אבל היה לבו בקרבו כלב חיה אחת נמשך לתאותו בלתי חושש לא אל השכל העיוני ולא אל השכל המעשי. ולפי שהיו הכל רואין אותו לא נחשב כמת כי אם כחולה או שונא הבריות ומואס חברת בני אדם ולכן לא מרדו בו עבדיו ולא מלך אחר במקומו.

In truth, miraculously, suddenly, extraordinary quantities of black bile overcame him, such that he rejected human society and fled from it, dwelling in the wilderness, rejecting royal food and palaces, sofas of gold and silver. He elected to travel alone all day and all night, estranged, in the field, to the point that his radiance and appearance darkened, his hair and nails grew very long, and his food was the grass of the field as the food of beasts, and as solitary desert wanderers eat.

His heart, which had once been wise, was changed from the heart of human beings through his illness and the growth of darkness in him. His heart and thoughts were not those of people, certainly not those of a king. His heart was like that of a beast in him, drawn to his desires, without any concern for intellectual or pragmatic thought.

Because everyone saw him, he was not thought to be dead, but only ill or anti-social and rejecting association with human beings, and so his servants did not rebel against him, and no one reigned in his stead.

13. Semiramis